

LELKIISMERETI SZABADSÁG

“Annakokáért a szabadságban, melyre minket Krisztus megszabadított, álljatok meg, és ne kötelezzétek meg ismét magatokat szolgásként igájával” Galata 5,1

A köztudatban a reformáció és a lelkiismereti szabadság összetartoznak. És valóban a reformáció egyik legnagyobb vívmánya az volt, amit lelkiismereti szabadságnak nevezünk. Mit értünk hát ezen?

Kálvin az *Institutio* utolsó fejezetében részletesen foglalkozik vele. “A keresztyén ember szabadságáról” cím alatt. Az ő fejtegetéseit szem előtt tartva próbáljuk meg most megismerni reformátor őseinknek ezt a nagy örökségét, a lelkiismereti szabadságot.

Pál így inti a galatákat: *“A szabadságban, amelyre minket Krisztus megszabadított...”* Tehát Krisztus a Benne hívőket megszabadítja, az Ő neve: Szabadító! Azzal, amit Jézus értünk halálával és feltámadásával végzett: szabaddá tett bennünket. Ez a szabadság kétoldalú: valamitől és valamire szabad! A csónakot is ha csak eloldják a parttól, ha csak megszabadul a lánctól, ez még magában véve nem szabadság, azért oldják el, hogy szabadon használhassák a rendeltetésének megfelelő mozgásra. Jézus is így tesz szabaddá: nemcsak valamitől, hanem valamire, megkötöttségtől a jóra, a hasznosra.

A lelkiismereti szabadság tehát egy tényleges megszabadulási élménnyel kezdődik. Jézus halála és feltámadása azt jelenti számunkra, hogy megnyílt egy ajtó: a bűneink, Istennel szembeni adósságaink, sőt a halál, a sir, az ítélet, a kárhozat rettentő börtönajtói feltámadtak. És ez nemcsak képletesen értendő, hanem valóságosan is. Tehát úgy, hogy nem muszáj többé elkövetni ugyanazt a bűnt, amit eddig nem bírtál legyőzni magadban. Nem vagy szolgája a bűnnek, nem vagy tehetetlen vele szemben. Jézus halála és feltámadása nemcsak a bűn átkától ment meg, hanem a bűn uralmától is. Olyan csodálatos az, hogy mindig, amikor valaki igazán meghódol Jézus előtt, a Szabadító előtt, úgy érzi, mintha láncok hullottak volna le róla. Ismertem egy férfit, aki rabja volt az itálnak. Sok bajba sodorta már ez a szenvedélye. Egyszer szembe találta magát a kegyelmet adó Istennel, megadta magát a Szabadítónak, és megszabadult attól az érzéstől, ami rabul adta őt az itálnak. Meg a kívánság is eltűnt belőle. Fölszabadult!

Éppen az a Krisztus halálának és feltámadásának az igazi titka, hogy valóságos fölszabadító ereje van, - amikor valaki hite által kapcsolatba kerül Vele, fölszabadul a bűneitől, egy új, Istennek odaszánt, Istent dicsőítő életre. Gyakorlatilag azt jelenti ez, hogy ha fölszabadult a lelked például a haragtól valakivel szemben, akkor már lehet szeretni is az illetőt, még ha

ellenséged volt is azelőtt. Ha fölszabadultál Krisztus által az irigységtől, akkor már, lehet örülni is a másik ember szerencséjének. Ha fölszabadultál a bosszúvágytól, akkor már lehet vele jót tenni is. Ha fölszabadultál attól, hogy panaszkodj sorsod miatt, akkor már lehet hálát adni is érte. Ilyen szabadságra szabadított meg bennünket Krisztus.

Az így fölszabadult ember most már fölszabadult a törvény kényszeréről, a törvény önkéntes betöltésére. Mit jelent ez? Nincs borzasztóbb gyötrelme annál, mint amikor valaki a maga erejéből akar eleget tenni Isten jótetszésének. Gyöttri magát, számolgatja az érdemeit, gyűjti a jócselekedeteit, közben állandóan nyugtalankodik a lelkiismerete: hátha nem elég még. Örök rettegésben él, mikor csap le rá Isten büntetése azért, mert híjával találtatott a sok jó igyekezete is. Viszont ha tudom, hogy nem én, hanem Jézus tett eleget helyettem a törvénynek, Ő szenvedte el helyettem a bűnöm büntetését, nem a magam erőfeszítése, hanem az Ő érdeme alapján vagyok Isten kedves gyermeke, akkor egyszerre fölszabadul a lelkiismeretem a törvény kényszeréről. Éppen az a nagy kiváltsága a Krisztusban hívő embernek, hogy Isten irgalmát ölelheti át a lelke, hogy magától elfordulva Jézusra tekinthet. Ha lelkiismerete afelől nyugtalankodik, hogy miként találhat kegyelmet Istennél, hogyan adhat számot Neki, akkor nem arra tekint, amit Isten az Ő törvényében követel, hanem csak egyedül Jézus igazságára, Jézus helyette való elégtételére. Így szabadul föl a hívő ember lelkiismerete a törvény igája alól.

De ez nem azt jelenti, hogy most már semmi köze sincs ahhoz, amit Isten az Ő törvényében követel. Hanem ugyanakkor fölszabadul arra is, hogy önként, hálából teszi most már, amit Isten a törvényben kíván tőle. Így mondja ezt Kálvin: *“A lelkiismeretem nem a törvény kényszerétől szorítva tartja meg a törvényt, hanem a törvény igájától fölszabadulva önként engedelmeskedik Isten akaratának. Például amikor azt mondja a törvény: szeresd az Urat a te Istenedet teljes szivedből ... megpróbálom, de érzem, hogy nagyon messze elmaradok ettől a követelménytől. Mit csináljak? Nos, nem esem kétségbe, mert nem azért szeretem Istent, hogy majd könnyörüljön rajtam, hanem azért, mert már megkönyörült rajtam, - nem azért engedelmeskedem akaratának, hogy fogadjon majd a fiává, hanem azért, mert már a fiává fogadott engem. Nem úgy viszonyulok már Istenhez, mint szolga, akinek bizonyos munkát szabott ki az ura, s folyton retteg, hogy elvégzi-e a megadott időre, hanem mint fiú, mint szeretett gyermek, aki nem fél a félbemaradt munkáját is bemutatni Atyjának, meg ha hiba van is benne, mert tudja, hogy nem azért szereti őt az Atya, hiszen ha mindent megtennék is, amit Atyánk megparancsol, haszontalan szolgák lennénk Jézus nélkül! De Jézus által még gyarló szolgálatunkat is örömmel fogadja az Atya. Cselekedeteink többé nem a törvény mértéke szerint ítéltetnek meg, hanem Atyánk szeretete szerint.”*

Érzitek milyen fölszabadultan lehet így, ilyen nyugodt lelkiismerettel szolgálni másoknak? Nem azért igyekszem immár jót tenni az emberekkel, hogy biztosítsam vele magamnak az üdvösségemet, hanem minden ilyen görcsös erőlködéstől szabadon, egészen annak a másik embernek a javára, nem a magam javára! Csakis így lehet megtenni azt is, amit Jézus így mondott: *“És a ki téged egy mérföldútra kényszerít, menj el vele kettőre.”* Az egy mérföld: a köteles szolgálat, a második: az önkéntes, ami a kötelesen felül van. Ha egy mérföldre mégy el, rabszolga vagy, akár tetszik, akár nem, kénytelen vagy engedelmességed. De ha kimégy vele önként kettőre, szabad vagy, fölibe emelkedtél annak, aki kényszerített. Fölszabadultál a kötelesen felül való élettékozlásra, az áldozatra! Ezért mondtam, hogy Jézus fölszabadít a törvényről a törvényre.

Végül még egy nagy területét hadd említsem meg a lelkiismereti szabadságnak, amiről Kálvin többek között még beszél: a Krisztusban hívő ember szabad és jó lelkiismerettel engedelmeskedik a világi felsőbbségnek. Kálvin teljesen az Ige szellemében arról tanít, hogy a világi hatóságok Istentől reájuk ruházott hatáskört töltenek be, ezért a hívő ember úgy tisztelje és becsülje a hatóságokat, mint Isten szolgáit és megbízottait. A hívő ember nem azért veti alá magát a hatóságok rendelkezéseinek, mert fél hogyha ellenszegül, bűnhődik érte, hanem azért, mert magának Istennek tartozik azzal az engedelmisséggel, amit a hatósággal szemben tanúsít, mert a felsőbbség hatalma mögött Istent látja. Annak megbizonyítására, hogy a hívő emberek nemcsak színlelik az engedelmisséget, hanem őszintén és szívből engedelmeskednek: imádkoznak is a hatóságok munkájáért. Sőt, azt mondja Kálvin, egészen Pál apostol nyomán: meg a zsarnoki hatalomnak is vessük alá magunkat, mert ezek is Istentől kapták uralmukat. Azokat az uralkodókat, akik igazságtalanul és önkényesen uralkodnak: Isten a nép romlottságának büntetéseként küldte. Kálvin szavai szerint: *„az istentelen királyban az Úr haragja nyilvánul meg a földön. Ha egyszer az ő kezében van a közhatalom, hordozója annak a felséges és isteni hatalomnak amellyel az Úr felruházta. Ez is Isten akaratából tölti be az ítéletnek azt a szerepét, amelyre maga Isten nyomta rá a sértetlen felség bélyegét.”*

Íme tehát Krisztus fölszabadít mindenféle hatóságnak jó lelkiismerettel, belső lelki szabadsággal, önként való engedelmisségre.

A nagykorúságra jutott hívő ember mindig jó állampolgár, jó hazafi, tiszta szívvel, tiszta kézzel, Isten szemei előtt végzi munkáját, teljesíti kötelességeit és tartja meg hazája törvényeit.

Igazán úgy van, ahogyan Jézus mondta: *“Ha a Fiú megszabadít titeket, valósággal szabadok lesztek.”* De jó nekünk, hogy Isten gyermekeinek ezzel a nagy, boldog, belső szabadságával élhetünk a földön, viszonyulhatunk az emberekhez és eseményekhez. Abban a szabadságban tehát, amelyre minket Krisztus megszabadított. Álljatok meg, és ne

kötelezzétek meg ismét magatokat szolgáságnak igájával! Ámen

AZ EGYHÁZ ALKOTMÁNYA

I. Az őskeresztyénségben

A legősibb gyülekezeteknek nem voltak rendezett hivatalaik. Elöljáróik a „Lélek embereit” tekintették, vagyis azokat a férfiakat, akiknek életében és munkájában különös hatalommal nyilvánult meg a Krisztus lelke. Tekintélyt ezeknek a férfiaknak a nekik jutott magasabb kegyelmi ajándék adott (charisma, olvasandó I. Kor. 12. része). Ezek a kegyelmi ajándékok azonban különfélék voltak, s ennél fogva a rajtuk alapuló „szolgálatok” is különböztek egymástól. Ezek közül már a legrégebb időben különös fontosságot tulajdonítottak az istentiszteleteken való felügyeletnek, a szertartások vezetésének, az erkölcsi fegyelmezésnek, a szegények, betegek, elhagyottak gondozásának s az egyes gyülekezetek közötti érintkezés irányításának. Az ilyenfajta szolgálatok végzőit az újszövetségi iratok „elöljáróknak”, „felügyelőknek” (episkopos), „véneknek” (presbyteros), „szolgáknak” (diakonos) nevezik.

2. Az ókatolicizmusban

A „Lélek embereinek” ez a rendezetlen fősége nem tarthatott sokáig. A gyülekezetek számbeli szaporodásával mind több lett tagjaik közt a selejtes elem. Nem mindig lehetett számítani az új keresztyének vallási és erkölcsi érettségére, „Lélek szerint” járására. Egyre szükségesebb lett a vezetés, a parancsszó. Innen van, hogy keleten már a II. század elején, nyugaton pedig annak közepetáján a legtekintélyesebb elöljárónak és felügyelőnek kezébe fut össze a gyülekezeti élet irányításának valamennyi szála. Ekkor már kizárólag ez az egy ember viseli az episkopos-püspök nevet. A püspök nemcsak a szolgálatban első többé, hanem a hatalomban is. A többi gyülekezeti tisztviselők - így a főképp erkölcsfegyelmezésben munkás presbyterek, meg a szegények stb. gondozását végző s az istentisztelet körül forgoló diakonusok - a püspöknek most már nem egyenrangú társai, hanem alárendelt segédei.

A püspöki hivatal ebben a monarchikus alakjában hovatovább csaknem korlátlan egyházi hatalommá lett. A püspököt az apostolok utódjának, Krisztus képviselőjének tekintették; ő volt a hagyomány őre, a gyülekezet tanítója, áldozópapja és bírója. Magas méltóságában el is különült a közönséges hívóktól, a „népből” (görögül laos) való „laikusoktól”, s az alája rendelt gyülekezeti szolgálattévőkkel együtt külön

szent rendet (klérus) alkotott. A klérus (papirend) tagjává bárkit is csak ünnepélyes fölszentelés tehetett. A fölszentelt ember a püspök és a vének kézrátétele által — úgy hitték — különleges módon megkapja a Szentlelket és az így nyert „elpusztíthatatlan szent jelleget” a klérikus soha életében, még halálos bűnbe esve sem veszítheti el. Így alakult ki nagyszámú rangfokozatokkal a papság. Most már az egyház dolgaiba ritka kivétellel csak annak lehetett beleszólása, aki pap volt. A paptól ugyan megkívánták, hogy szent életet éljen - ezért nem is engedték meg neki, hogy a régi apostolok és gyülekezeti előljárók példájára világi kenyérkeresetet is üzzön, sőt kezdték azt is rossz néven venni, ha megházasodott — de most már ennél fontosabb volt az, hogy szabályszerűen föl legyen szentelve, legyen joga a papsághoz. Így váltja fel már az ókatolicizmusban az önkéntes gyülekezeti szolgálatot a jogrenden alapuló papi uralom, a hierarchia.

A hierarchiát az egyház kénytelen volt kialakítani, hogy a belé tóduló tömegeket rendben tarthassa. De az ilyen rendtartás nem megy másként, mint parancsszóra. Ahol pedig, parancsolnak, ott uralomnak is kell lennie. És ennek az uralomnak birtokosai nagyon gyorsan megfélemlítettek az egyház Urának parancsszaváról: „A pogányokon uralkodnak az ő királyaik... de ti nem úgy: hanem aki legnagyobb köztetek, olyan legyen, mint aki legkisebb; és aki fő, mint aki szolgál.” (Lukács 22:25 -26.)

3. Az egyetemes egyház

Ez a hierarchikus alkotmány a III. század folyamán az egész egyházban érvényre jutott s azt egységbe foglalta. Püspökeik akkor már nagyobbára csak a városi gyülekezeteknek voltak; a vidék keresztyén népe és előljárói is ezek hatalma alá kerültek. Egy-egy politikai tartománynak (provinciának) püspökei rendszeres gyűléseket (görögül synodos, latinul concilium), zsinatokat kezdtek tartani a tartományi fővárosban (görögül metropolis = anyaváros). A zsinatok határozatairól azt tartották, hogy azok a Szentlélek különös ihletése alatt jönnek létre. Elnökük rendszerint a metropolis püspöke = a metropolita, vagy érsek volt, aki így a többi püspök felett felsőbbbségre tett szert. Több érsekségből alakultak ki - ismét a birodalom politikai tagozódása szerint - a patriarchatusok; ilyen volt keleten a konstantinápolyi, alexandriai, antiochiai, jeruzsálemi patriarcha = főatya, főérsek kerülete; nyugaton pedig a római patriarchéé, amelyből a pápaság lett. Konstantin és utódai az egység érdekében az egész birodalom püspökeinek közös zsinatát: az ú. n. oikumenikus = egyetemes vagy közzsinatot is lehetővé tették. Ez a zsinat lett az ókatolikus egyház legfőbb tekintélye.

Ekképpen három század alatt Krisztus híveinek Szentlélek-vezette gyülekezeteiből egy nagyszerű egységes jogi intézmény lett, amely az

állammal szorosan összenőtt és az egész római birodalmat behálózta.

AZ ISTENTISZTELET

1. Szertartások

A keresztyén gyülekezet legrégebbi szertartásai nagyon egyszerűek voltak. De már kezdettől fogva hozzájuk tapadt egy nem evangéliumi gondolat, amely a keresztyén lelkekbe a környező pogányvilágból szivárgott át: az, hogy ezek a szertartások tulajdonképpen misztériumok, latinul sacramentumok, azaz isteni erőket közlő titokszerű szent cselekmények. Ez a gondolat annál jobban elhatalmasodott, minél tömegesebben lettek az egyház tagjaivá csak külsőleg megtért, pogányságukkal szakítani nem tudó lelkek.

Az egyházba való fölvétel ősi szertartása a keresztség volt; ezt, miután a megkeresztelendő elmondta a hitvallást, háromszori vízbemerítéssel, ritkábban leöntéssel hajtották végre s ünnepies és titokzatos ceremóniákat szőttek köréje. Keresztségben az egész ókoron át rendszerint csak felnőtteket részesítettek; de régtől fogva fordult elő gyermekkeresztség is, később pedig általánossá lett. A keresztségnek, mint sákramentumnak, büntőlő erőt tulajdonítottak; ezért sokan (így maga Nagy Konstantin is) csak halálos ágyukon vették fel. A még meg nem keresztelkedett hívőket az egyház kiskorú tagjainak, növendék keresztyéneknek tekintették: az ilyenek az úrvacsorában még nem részesülhettek, csak a közönséges istentiszteleten vehettek részt.

A közönséges istentisztelet kezdetben egyszerű és fesztelen összejövetel volt, ahol imádkoztak, énekeltek, felolvastak a Szentírásból s meghallgatták a Lélek embereinek intelmeit és bizonyágtételeit. Összejöveteleket reggel is, este is tartottak. Az úrvacsora legősibb alakja valószínűleg az esti istentiszteletet betetőző vendégséggel (szeretetvendégség, görögül: agape) volt egybekötve. Itt a rendes étkezéssel kívül - az Úr utolsó vacsorájára és halálára való emlékezésül - kenyeret és bort osztottak ki a szereztetési igék kíséretében. Ez az ősi egyszerűség azonban a sákramentumi gondolat hódításával veszendőbe ment. Az istentisztelet szövevényes és fényes misztériumi szertartássá nőtt ki. Középpontja lett az úrvacsora, amelyet - zsidó és pogány gondolatok és emlékek hatása alatt - már a III. században áldozatnak tekintenek: Krisztus teste és vére megáldoztatásának a pap által, élők és holtak bűneiért. Az Úr „testének” és „véreinek” jelenlétét is anyagi, fizikai módon képzelte el az érzéki istentapasztalásra áhító pogánykeresztyén.

Egyébként is rengeteg pogány hatást vett fel a keresztyén istentisztelet. Ez egyrészt megkönnyítette a térítés munkáját, másrészt azonban eltávolította az egyházat a lélekben és igazságban = szellemben és valóságban való jézusi istenimádástól.

2. Ünnepek, szent helyek, szent művészet

Az istentiszteletre szánt napok közül legősibb „az Úr napja”, a vasárnap, mely a Krisztus feltámadása emlékére már a legrégebb pogánykeresztyén gyülekezetekben elfoglalta a zsidó szombat helyét. Pénteken a Krisztus halála emlékére, és a hét még egy napján böjtölni szoktak. Az évi nagy ünnepek közül a legrégebb a húsvét s a pünkösd. A karácsony legelőször Rómában, a IV. században jelenik meg, mint a téli napfordulat (= az új nap megszületése) pogány, főként a Mithras-kultusszal kapcsolatos örömnepének mihamar közkedvelté lett keresztyén mása. A Mária- és szentkultusz révén aztán, a következő századokban, mértéktelenül felszaporodtak az ünnepek.

A legrégebb istentiszteleti összejövetelek magánházakban folytak le. Csak a II. században kezdtek e célra külön épületeket emelni. Nagy, fényes templomok csak akkor épülhettek, amikor már Konstantin és utódai erre a célra is bőkezűen ellátták az államegyházat. E kor templomai legnagyobb részben bazilika-stílusúak: ez volt még ekkor a legalkalmasabb stílus az egyszerű istentisztelet céljaira. Tornyokat, harangokat az ókor még nem ismert. Szenteknek tartották a keresztyének temetőhelyeit is, ahol a közeli végítélet és feltámadás reményében kegyelettel őrizgették halottaikat; a halotthamvasztással, mint pogány szokással, teljesen szakítottak. Egyes helyeken - így főként Rómában - egész nagy földalatti halottvárosokat, katakombákat rendeztek be. Istentiszteleteket a katakombákban rendszerint nem tartottak, de kedves, kezdetleges vallásos művészetük emlékeivel fölékesítették azoknak falait.

RÉVÉSZ IMRE: Az őskeresztyénségtől az ellenreformációig

Október havi adományok

Róth László és Helma, Isten dicsőségére hálaadásból.....	\$ 25.00
Megyesi T. Gizella, Isten dicsőségére hálaadásból	\$ 20.00
Magyari-Köpe Gábor, Isten dicsőségére hálaadásból	\$ 40.00
Dr. Szabó Károly, Isten dicsőségére hálaadásból	\$ 50.00
Leemon Peter és Margit, Isten dicsőségére hálaadásból	\$ 10.00
Rácz János és Erzsébet, Isten dicsőségére hálaadásból	\$ 30.00
Megyesi T. Gizella, Isten dicsőségére hálaadásból	\$ 10.00
Hegedűs László és Gabriella, Teréz névnap megemlékezésre	\$ 60.00
Moore Charles és Márta, Isten dicsőségére hálaadásból	\$ 25.00
Hajnal József és Blanka, Hazasági évfordulóra	\$ 100.00
Somoshegyi Szokol Elena, Férjem emlékére	\$ 100.00
Orly M. Elvira, Isten dicsőségére hálaadásból	\$ 50.00
Leemon Peter és Margit, Isten dicsőségére hálaadásból	\$ 10.00
Komlósi Magda, Isten dicsőségére hálaadásból	\$ 10.00
Ordasi Magdolna, Isten dicsőségére hálaadásból	\$ 20.00
Magyary K. András, Isten dicsőségére hálaadásból	\$ 50.00
Megyesi T. Gizella, Isten dicsőségére hálaadásból	\$ 20.00
Madarász József, Isten dicsőségére hálaadásból	\$ 100.00
Czanka Rozália, Édesapám emlékére	\$ 50.00
Fövenyessy Károly és Katalin, Bátyám emlékére	\$ 50.00
Kádas Jutka, Zongorahangolásra	\$ 125.00
Rácz János és Erzsébet, 1956 emlékére	\$ 50.00
Hajnal József és Blanka, 1956 emlékére	\$ 45.00
Leemon Peter és Margit, Isten dicsőségére hálaadásból	\$ 10.00
Herczeg Tamás és Barbara, Isten dicsőségére hálaadásból	\$ 5.00
Leemon Peter és Margit, Isten dicsőségére hálaadásból	\$ 10.00
Andre László és Éva, Isten dicsőségére hálaadásból	\$ 15.00
Rácz János és Erzsébet, Isten dicsőségére hálaadásból	\$ 25.00
Varga T. Éva, Isten dicsőségére hálaadásból	\$ 15.00
Herczeg Tamás és Barbara, Isten dicsőségére hálaadásból	\$ 5.00
Vörös Máté és Ilona, Megyesi Chuck emlékére	\$ 25.00
Tóth Licko 0. Susanna, Megyesi Chuck emlékére	\$ 50.00
Megyesi T. Gizella, Férjem emlékére	\$ 100.00
Lörinczi Mihály temetésen összegyűlt adományok.....	\$ 340.00

Október havi események

Október 01. Nagyszámú gyászoló róttá le kegyeletét Santa Rosaban, Lőrinczi Mihály hamvainak örök nyugalomra helyezésekor. A gyászoló család felkérte Magyar-Köpe Gábor lelkipásztort a temetési szertartás elvégzésére. A lelkész, Fövenyessy Károly főgondnokkal együtt, részt vett a temetést követő rövid toron is. Az Úr adjon elhunyt testvérünk számára csendes nyugodalmat, gyászoló szeretteinek erőt fajdalmuk elviseléséhez.

Október 03. Az istentisztelet utáni ebédet készítették és adományozták Fövenyessy Károly és Katalin.

Október 10. Az istentisztelet utáni ebédet adományozta N. N., készítette Vörös Ilona és Máté.

Október 17. Az istentisztelet utáni ebédet készítette és adományozta Rác Erzsébet.

Október 23. Az 1956 okt. 23-a alkalmából szervezett Szabadság Serleg ünnepségünkön ünnepi szónok Dr. Andre László volt. Az ünnepséget imával megnyitotta Nt. Németh Maurusz atya, az előadást konferálta Herczeg Tamás. Az ünnepi eseményt előadásukkal gazdagították Gilbert Szilvia, Saskia Levy Sheon, a Woodside Priory magyar cserkészei, Trefil Kristóf és az Eszterlánc Magyar Népi Együttes.

Az ünnepséget követően a Szabadság Serleg vacsorára került sor. A vacsorát, hosszú évek hagyományához híven, készítette és adományozta Fülöp Mária, segítettek Kozák Imre és Piroska, Kozák Ágnes és Bene Nóra. Az előételt készítette és adományozta Megyesi Gizella. A vacsorához a rizst adományozta és készítette Fövenyessy Katalin. A tortát adományozta Bordás Zoltán és Piroska. A pogácsát készítették Vörös Ilona, Megyesi Gizella, Magyary Ilona és Kozák Piroska. Az ebédlő feldíszítését és a terítést végezte Magyary Ilona, a virágot Márky Júlia adományozta, a mosogatást elvégezte Torma Veronika.

A felszolgálásban és más apróbb munkálatokban segédkeztek a presbiterek. Külön köszönet illesse mindazokat, akik munkájukkal és adományaikkal hozzájárultak a vacsora jó lebonyolításához, és köszönjük szépen az előadóknak és a vendégeinknek, hogy eljöttek, és reméljük, hogy mindenki jól érezte magát.

Október 24. Az istentisztelet utáni ebédet készítette és adományozta Bordás Zoltán és Piroska

Az istentisztelet után a lelkész és a főgondnok részt vett San Franciscóban a Gloria Victis szobornál rendezett megemlékezésen. Ünnepi szónok Magyar-Köpe Gábor lelkipásztor volt. Az ünnepség keretében az egybegyűltek megemlékeztek Görk Rózsa Olgáról, a Gloria Victis szobor alkotójáról.

Október 31. Az istentiszteleti szolgálatot elvégezte Nt. Tódor Csaba unitárius vendéglelkipásztor. Az istentiszteleti ebédet adományozta Megyesi Gizella,

elkészítette Hajnal Ilona. A süteményt készítette Kenéz Ilona.

Magyar-Köpe Gábor lelkész részt vett a Los Angeles-i Első Magyar Református Egyház új lelkipásztornak, Nt. Kacsó István lelkész beiktatásán.

A Presbitérium a Gyülekezet nevében nagy szeretettel köszöni az asszonyok konyhai fáradozást, és kéri asszonytestvéreinket, hogy mások is segítsenek a finom ebédek elkészítésében és adományozásában.

Gyülekezetünk betegeiért imádkoztunk. Kértük az Úr Isten kegyelmét életükre, hozza vissza beteg testvéreinket minél hamarabb köreinkbe. Betegek a következő személyek voltak: Miroshichenko Ágnes, Madarász Pál, Hajnal József, Hajnal Zoltán, Kertész Olga, Gombos Margit.

Templomunk renoválása, szépítése folytatódik. Köszönjük Fövenyessy Károlynak, Vörös Máténak, Bordás Zoltánnak, Magyary Andrásnak és Magyar-Köpe Gábor lelkipásztornak, hogy ezt a munkát felvállalták és idejüket, energiájukat, erejüket e közös gyülekezeti érdek szolgálatába állították.

Hirdetések

Hirdetjük a Gyülekezetnek, hogy a következő bibliaórát december 1-én, szerda este 7:00 órától tartjuk.

Hirdetjük a Gyülekezetnek, hogy november 21-én, az istentisztelet után, 12:00 – 17:00 között, sor kerül a hagyományos őszi Ünnepi Bazárra. A bazáron hurka, kolbász, szalámi, sütemények, szaloncukor, díszítések, ajándékok, kézimunka, festmények vásárolhatók meg. A résztvevőket ebéd és lángos várja.

Szeretettel várunk mindenkit!

Hirdetjük a Gyülekezetnek, hogy november 28-án, advent első vasárnapja alkalmából, ünnepi istentiszteletre, úrvacsoraosztásra és Thanksgiving-i megemlékezésre kerül sor.

Szeretettel várunk erre az alkalomra is mindenkit!